

1 IDENTIFICATIE VAN DE STOF OF HET PREPARAAT EN VAN DE ONDERNEMING

Productnaam : COMMANDANT CLEANER NR. 4
Productcode : C40, C45
Toepassing : SU21 Consumenten product. Auto-onderhoud.
Leverancier : Turtle Wax Benelux BV
Wageningselaan 6
3903 LA Veenendaal, Nederland
Telefoon : +31 318 54 65 65
Fax : +31 318 54 65 75
E-mail : msds@turtlewax.ltd.uk
Website : www.valma.eu
Leverancier : Turtle Wax Benelux BV
Laarnebaan 106B
9070 Destelbergen, België
Telefoon : +32 9 210 79 80
Fax : +32 9 210 79 89
E-mail : msds@turtlewax.ltd.uk
Website : www.valma.eu

NOODTELEFOONNUMMER, uitsluitend voor ARTSEN/BRANDWEER/POLITIE:

NL - Telefoon : +31 318 54 65 65 (Alleen tijdens kantooruren)
BE - Telefoon : +32 9 210 79 80 (Alleen tijdens kantooruren)

NOODTELEFOONNUMMER (in NL uitsluitend voor ARTSEN):

Nationaal Vergiftigingen Informatie Centrum +31-30-274 88 88 (24 uur per dag)
Antigifcentrum/Centre Antipoisons +32-70-245 245 (24 uur per dag)

2 IDENTIFICATIE VAN DE GEVAREN

*

Classificatie : Ontvlambaar.
CLP classificatie (GHS) : Ontvlambare vloeistof, categorie 3. Specifieke doelorgaan toxiciteit na eenmalige blootstelling, categorie 3.
Gezondheidsrisico's : Herhaalde blootstelling kan een droge of een gebarsten huid veroorzaken. Dampen kunnen slaperigheid en duizeligheid veroorzaken. Bevat petroleum destillaat, kan schadelijk zijn bij inslikken.
Fysisch/chemische risico's : Ontvlambaar.
Milieurisico's : Niet geclassificeerd als gevaarlijk volgens geldende EG-richtlijnen.
Overige informatie : Buiten bereik van kinderen bewaren. In geval van inslikken onmiddellijk een arts raadplegen en verpakking of etiket tonen.

Etiketteringselementen (99/45/EEG):

Gevarensymbolen : Geen.

R- en S-zinnen : R10 Ontvlambaar.
R66 Herhaalde blootstelling kan een droge of een gebarsten huid veroorzaken.
R67 Dampen kunnen slaperigheid en duizeligheid veroorzaken.
S2 Buiten bereik van kinderen bewaren.
S46 In geval van inslikken onmiddellijk een arts raadplegen en verpakking of etiket tonen.

Etiketteringselementen (1272/2008/EG):

Gevarenpictogrammen :

Signaal woord	: Waarschuwing
H- en P-zinnen	: H226 Ontvlambare vloeistof en damp. H336 Kan slaperigheid of duizeligheid veroorzaken. P101 Bij het inwinnen van medisch advies, de verpakking of het etiket ter beschikking houden. P102 Buiten het bereik van kinderen houden. P210 Verwijderd houden van warmte/vonken/open vuur/hete oppervlakken. — Niet roken. P312 Bij onwel voelen een ANTIGIFCENTRUM of een arts raadplegen. P370+P378 In geval van brand: blussen met kooldioxide (CO ₂), schuim, bluspoeder of waternevel. P271 Alleen buiten of in een goed geventileerde ruimte gebruiken. P233 In goed gesloten verpakking bewaren. P405 Achter slot bewaren. P501 Inhoud/verpakking afvoeren naar een officieel afvalverzamelpunt.

3 SAMENSTELLING EN INFORMATIE OVER DE BESTANDELEN

Productbeschrijving : Mengsel.

Informatie over gevaarlijke bestanddelen:

Stofnaam	Concentratie (w/w) (%)	CAS nr.	EG nummer	Symbolen	R-zinnen
Koolwaterstoffen, C9-11, n-alkanen, iso-alkanen, cyclische, < 2% aromaten	25 - 50	64742-48-9	919-857-5	Xn	10-65-66-67
Kwarts (SiO ₂)	10 - 25	14808-60-7	238-878-4	-----	-----
2,2',2"-nitrilotriethanol	1 - 5	102-71-6	203-049-8	-----	-----
Ammoniak ....%	0,1 - 1	1336-21-6	215-647-6	C; N	34-50
Diatomee aarde	0,1 - 1	61790-53-2	612-383-7	-----	-----

De volledige teksten van de R-zinnen zijn vermeld in hoofdstuk 16. Beroepsmatige blootstellingsgrenzen zijn, indien van toepassing, weergegeven in hoofdstuk 8.

Stofnaam	REACH nr.	Gevarenklasse	Pictogrammen	H-zinnen
Koolwaterstoffen, C9-11, n-alkanen, iso-alkanen, cyclische, < 2% aromaten	01-2119463258-33	Flam. Liq. 3; Asp. Tox. 1; STOT SE 3	GHS02; GHS07; GHS08	H226; H304; H336; EUH066
Kwarts (SiO ₂)		-----	-----	-----
2,2',2"-nitrilotriethanol		-----	-----	-----
Ammoniak ....%		Skin Corr. 1B; Aquatic Acute 1	GHS05; GHS09	H314; H400
Diatomee aarde		-----	-----	-----

De volledige teksten van de H-zinnen zijn vermeld in hoofdstuk 16.

4 EERSTEHULPMAATREGELEN

Effecten en symptomen

- Inhalatie : Kan hoofdpijn, slaperigheid, duizeligheid en misselijkheid veroorzaken.
- Huidcontact : Herhaalde blootstelling kan een droge of een gebarsten huid veroorzaken.
- Oogcontact : Kan prikkeling en roodheid veroorzaken.
- Inslikken : Kan misselijkheid, braken en diarree veroorzaken. Kan longschade, keelpijn en ademnood veroorzaken.

Eerste hulp maatregelen

- Inhalatie : Verplaats het slachtoffer naar de frisse lucht. Raadpleeg een arts indien het slachtoffer zich onwel voelt.
- Huidcontact : Verontreinigde kleding uittrekken. Voor het product opdroogt, huid afspoelen met veel water en zeep. Raadpleeg een arts indien irritatie aanhoudt.
- Oogcontact : Tenminste gedurende 15 minuten uitspoelen met (lauw) water. Contactlenzen verwijderen. Raadpleeg een arts indien irritatie aanhoudt.

VEILIGHEIDSINFORMATIEBLAD

Overeenkomstig Verordening (EG) 1907/2006

Inslikken : Geen braken opwekken. Niets laten drinken. Mond spoelen. Geef een bewusteloos iemand nooit iets via de mond. Onmiddellijk een arts raadplegen.

5 BRANDBESTRIJDINGSMAATREGELEN

Blusmiddelen

Geschikt : Kooldioxide (CO₂). Schuim. Bluspoeder. Waternevel.
Niet geschikt : Waterstraal.

Speciale blootstellingsrisico's : Geen bekend.

Gevaarlijke thermische ontledings- en verbrandingsproducten : Bij onvolledige verbranding kan koolmonoxide ontstaan.

Beschermmiddelen voor brandweerlieden : Gebruik in geval van onvoldoende ventilatie adequate ademhalingsbescherming.

6 MAATREGELEN BIJ ACCIDENTEEL VRIJKOMEN VAN DE STOF OF HET PREPARAAT

Persoonlijke voorzorgsmaatregelen : Gevaar voor slippen. Gemorst product onmiddellijk opruimen. Draag schoenen met antislip zolen. Vermijd contact met gemorst of vrijgekomen materiaal. Zie ook hoofdstuk 8. Verwijderd houden van ontstekingsbronnen — Niet roken. Dampen zijn zwaarder dan lucht. Ophoping in laag gelegen ruimtes geeft kans op verstikking.

Milieu voorzorgsmaatregelen : Vermijd dat het product in het riool, oppervlakte- en/of grondwater terecht komt. Grote lozingen: gemorst product indammen.

Reinigingsmethoden : Verzamel gemorst materiaal in containers. Absorbeer residuen in zand of in ander inert materiaal. Afvoeren naar een officieel afvalverzamelpunt. Reinig bevuild oppervlak met ruim water en zeep.

Overige informatie : Breng overheidsinstanties op de hoogte indien de gemeenschap of het milieu wordt blootgesteld of waarschijnlijk zal worden blootgesteld.

7 HANTERING EN OPSLAG

Hantering : Hanteer volgens de geldende arbeids- en veiligheidsvoorschriften in goed geventileerde ruimtes. Opslag- en opvangreservoir aarden. Explosieveilige elektrische/ventilatie-/verlichtings- apparatuur gebruiken. Uitsluitend vonkvrij gereedschap gebruiken. Voorzorgsmaatregelen treffen tegen ontladingen van statische elektriciteit. Elektrostatische ontlading kan brand veroorzaken. Zorg voor elektrische continuïteit door alle apparatuur door te verbinden en te aarden. Dampen niet inademen. Aanraking met de ogen en de huid vermijden.

Opslag : Bewaar vorstvrij, op een koele, droge en goed geventileerde plaats (< 35°C). Verwijderd houden van oxiderende stoffen. Beschermen tegen direct zonlicht.

Aanbevolen verpakkingen : Uitsluitend in de oorspronkelijke verpakking bewaren.

Gebruik : Uitsluitend volgens gebruiksaanwijzing toepassen.

8 MAATREGELEN TER BEHEERSING VAN BLOOTSTELLING/PERSOONLIJKE BESCHERMING

Technische blootstellingsbeheersing : Uitsluitend op goed geventileerde plaatsen gebruiken. De bij de omgang met chemicaliën gebruikelijke voorzorgsmaatregelen in acht nemen.

Hygiëne : Niet eten, drinken of roken tijdens gebruik.

Grenswaarden beroepsmatige blootstelling : Grenzen voor beroepsmatige blootstelling zijn niet vastgesteld voor dit product.

Grenswaarden beroepsmatige blootstelling (mg/m³):

Chemische naam	Land	TGG 8 uur (mg/m ³)	TGG 15 min. (mg/m ³)	Indicatie
----------------	------	--------------------------------	----------------------------------	-----------

Koolwaterstoffen, C9-11, n-alkanen, iso-alkanen, cyclische, < 2% aromaten		1200		CEFIC-HSPA
Kwarts (SiO ₂)	NL	0,075		(respirabel)
Kwarts (SiO ₂)	BE	0,1		
2,2',2"-nitrilotriethanol	NL	5		
2,2',2"-nitrilotriethanol	BE	5		
Ammoniak ....%	NL	14		
Ammoniak ....%	BE	17		
Ammoniak ....%	EC	14		
Diatomee aarde	BE	10		

Persoonlijke beschermingsuitrusting:

De effectiviteit van beschermingsmiddelen is o.a. afhankelijk van temperatuur en ventilatiegraad. Win daarom te allen tijde deskundig advies in voor de ter plekke geldende situatie.

- Lichaamsbescherming : Bij normaal gebruik geen specifieke beschermende kleding vereist. Draag bij grootschalige blootstelling geschikte beschermkleding, overall of pak, en idem veiligheidslaarzen. Geschikt materiaal: nitril. Indicatieve doorbraaktijd: niet bekend.
- Adembescherming : Zorg voor voldoende ventilatie. Draag bij grootschalige blootstelling een geschikte ademhalingsbescherming. Geschikt: gasfilter type AK (bruin/groen), klasse I of hoger, bv op een gelaatsmasker conform EN140.
- Handbescherming : Bij normaal gebruik geen specifieke handschoenen vereist. Draag bij veelvuldig of langdurig gebruik en bij grootschalige blootstelling speciale handschoenen. Geschikt materiaal: nitril. ± 0,5 mm Indicatieve doorbraaktijd: niet bekend.
- Oogbescherming : Draag een goedsluitende veiligheidsbril waar gevaar voor contact met de ogen bestaat.

9	FYSISCHE EN CHEMISCHE EIGENSCHAPPEN	*
----------	--	---

Uiterlijk	: Vloeibaar.	
Kleur	: Beige.	
Geur	: Karakteristiek.	
Geurdrempelwaarde	: Niet bekend.	
pH	: 8,5	
Oplosbaarheid in water	: Niet oplosbaar.	
Verdelingscoëfficiënt (n-octanol/water)	: Niet van toepassing.	
Vlampunt	: 48 °C	(PMcc)
Zelfontbrandingstemperatuur	: > 200 °C	
Kookpunt/kooktraject	: 100 °C	
Vriespunt/vriestraject	: < 0 °C	
Explosiegrenzen (in lucht)	: Niet bekend.	Onderste explosiegrens in lucht (%): 0,6 (Koolwaterstoffen, C9-11, n-alkanen, iso-alkanen, cyclische, < 2% aromaten) Bovenste explosiegrens in lucht (%): 7 (Koolwaterstoffen, C9-11, n-alkanen, iso-alkanen, cyclische, < 2% aromaten)
Oxiderende eigenschappen	: Niet van toepassing.	Bevat geen oxiderende stoffen.
Ontledingstemperatuur	: Niet bekend.	
Viscositeit (20°C)	: Niet bekend.	(1 mm ² /sec = 1cSt)
Viscositeit (40°C)	: 15000 mm ² /sec	
Dampspanning (20°C)	: Niet bekend.	
Dampdichtheid (20°C)	: Niet bekend.	(lucht = 1)
Dichtheid (20°C)	: 1,1 g/ml	
Verdampingssnelheid	: < 1	(n-butylacetaat = 1)

10	STABILITEIT EN REACTIVITEIT	
-----------	------------------------------------	--

- Stabiliteit : Stabiel onder normale omstandigheden.
- Te vermijden omstandigheden : Zie hoofdstuk 7.

VEILIGHEIDSINFORMATIEBLAD

Overeenkomstig Verordening (EG) 1907/2006

- Te vermijden stoffen : Verwijderd houden van oxiderende stoffen.
Gevaarlijke ontledingsproducten : Niet bekend.
Reactiviteit : Geen andere gevaarlijke reacties bekend.

11 TOXICOLOGISCHE INFORMATIE

*

Met het product als zodanig is geen toxicologisch onderzoek uitgevoerd.

Inhalatie

- Acute toxiciteit : Berekende LC50: 10 mg/l. Bestanddelen waarvan de giftigheid niet bekend is: 42 %. ATE: > 5 mg/l. Kan hoofdpijn, slaperigheid, duizeligheid en misselijkheid veroorzaken.
Corrosie/irritatie : Kan prikkelingen aan de ademhalingswegen en hoesten veroorzaken.
Sensibilisatie : Bevat geen inhalatieallergenen. Niet geclassificeerd - Gebaseerd op beschikbare gegevens; aan de indelingscriteria is niet voldaan.
Carcinogeniteit : Bevat geen kankerverwekkende stoffen. Niet geclassificeerd - Gebaseerd op beschikbare gegevens; aan de indelingscriteria is niet voldaan.
Mutageniteit : Bevat geen mutagene stoffen. Niet geclassificeerd - Gebaseerd op beschikbare gegevens; aan de indelingscriteria is niet voldaan.

Huidcontact

- Acute toxiciteit : Berekende LD50: > 5000 mg/kg.bw. Lage toxiciteit. Niet geclassificeerd - Gebaseerd op beschikbare gegevens; aan de indelingscriteria is niet voldaan.
Corrosie/irritatie : Lichte irritatie mogelijk. Herhaalde blootstelling kan een droge of een gebarsten huid veroorzaken. Langdurig contact kan de huid uitdrogen en ontvetten.
Sensibilisatie : Bevat geen huidallergenen. Niet geclassificeerd - Gebaseerd op beschikbare gegevens; aan de indelingscriteria is niet voldaan.
Mutageniteit : Bevat geen mutagene stoffen. Niet geclassificeerd - Gebaseerd op beschikbare gegevens; aan de indelingscriteria is niet voldaan.

Oogcontact

- Corrosie/irritatie : Lichte irritatie mogelijk.

Inslikken

- Acute toxiciteit : Berekende LD50: > 2108 mg/kg.bw. Bestanddelen waarvan de giftigheid niet bekend is: 40 %. ATE: > 2000 mg/kg.bw. Na inslikken, bij braken, gevaar van aspiratie in de longen.
Corrosie/irritatie : Kan misselijkheid, braken, buikpijn en diarree veroorzaken.
Carcinogeniteit : Bevat geen kankerverwekkende stoffen. Niet geclassificeerd - Gebaseerd op beschikbare gegevens; aan de indelingscriteria is niet voldaan.
Mutageniteit : Bevat geen mutagene stoffen. Niet geclassificeerd - Gebaseerd op beschikbare gegevens; aan de indelingscriteria is niet voldaan.

Toxicologische informatie:

Chemische naam	Eigenschap		Methode	Proefdier
Koolwaterstoffen, C9-11, n-alkanen, iso-alkanen, cyclische, < 2% aromaten	LD50 (oraal)	> 5000 mg/kg	OECD 401	Rat
	LD50 (dermaal)	> 5000 mg/kg	OECD 402	Konijn
	LC50 (inhalatie)	> 5000 mg/m3	OECD 403	Rat
	NOAEL (ontwikkeling) - schatting	Niet teratogeen	OECD 414	Rat
	Genotoxiciteit - schatting	Niet gen-toxisch	OECD 476	Muis
	NOAEL (oraal) - schatting	> 1000 mg/kg.d	OECD 422	Rat
	NOEL (carcinogeniteit) - schatting	Niet carcinogeen	OECD 453	Rat
	NOAEL (fertiliteit) - schatting	> 1000 mg/kg.d	OECD 421	Rat

VEILIGHEIDSINFORMATIEBLAD

Overeenkomstig Verordening (EG) 1907/2006

	Huidsensibilisatie - schatting	Niet sensibiliserend	OECD 406	Cavia
	Huidirritatie - schatting	Niet irriterend	OECD 404	Konijn
	Oogirritatie - schatting	Niet irriterend	OECD 405	Konijn
	NOAEL (inhalatie) - schatting	> 1160 mg/m ³	OECD 413	Rat

12 ECOLOGISCHE INFORMATIE

Met het product als zodanig is geen ecotoxicologisch onderzoek uitgevoerd.

- Ecotoxiciteit : Niet geclassificeerd als gevaarlijk voor in het water levende organismen. Berekende LC₅₀ (vis): 516 mg/l. Berekende EC₅₀ (watervlo): 2049 mg/l. Bevat 32 procent bestanddelen waarvan het gevaar voor het aquatisch milieu niet bekend is. Niet geclassificeerd - Gebaseerd op beschikbare gegevens; aan de indelingscriteria is niet voldaan. Kan op het wateroppervlak een oliefilm vormen waardoor het zuurstofgehalte kan dalen met mogelijk nadelige effecten voor in het water levende organismen.
- Mobiliteit : Wordt door de bodem opgenomen en heeft lage mobiliteit. Drijft op water.
- Persistentie en afbraak : Geen specifieke informatie bekend. De oppervlakteactieve stoffen in dit preparaat voldoen aan de criteria voor biologische afbreekbaarheid vastgelegd in Verordening (EG) nr. 648/2004 betreffende detergentia.
- Bioaccumulatie : Geen specifieke informatie bekend.
- Overige informatie : Niet van toepassing.
- Nationale wetgeving : Wet verontreiniging oppervlaktewateren
- ABM categorie : 9 Schadelijk voor in het water levende organismen.
- Inspanningsverplichting : B

13 INSTRUCTIES VOOR VERWIJDERING

- Productrestanten : Lege verpakking niet met huishoudelijk afval afvoeren. Verpakkingen kunnen gerecycled worden. Restanten van het product en niet lege verpakking worden beschouwd als gevaarlijk afval.
- Aanvullende waarschuwing : Residuen kunnen ontploffingsgevaar opleveren. Gebruikte vaten niet perforeren, snijden of lassen.
- Europese : Gevaarlijk afval overeenkomstig Richtlijn 91/689/EEG onder toekenning van een afvalcode volgens
- Afvalstoffencatalogus : Beschikking 2000/532/EG afvoeren naar een officieel afvalverzamelpunt.
- Lokale wetgeving : Afvoer dient plaats te vinden in overeenstemming met de van toepassing zijnde regionale, nationale en plaatselijke wet- en regelgeving. Plaatselijke wet- en regelgeving kan strenger zijn dan regionale of nationale eisen en dient in acht genomen te worden.

14 INFORMATIE MET BETREKKING TOT HET VERVOER

- UN nr. : Geen.
- Transportnaam : Niet gereguleerd.
- ADR / RID (weg / spoor)
- Klasse : Dit product is niet geclassificeerd volgens de ADR/RID.
- IMDG (zee)
- Klasse : Dit product is niet geclassificeerd volgens het IMDG.
- Mariene verontreiniger : Nee
- IATA (lucht)
- Klasse : Dit product is niet geclassificeerd volgens de IATA.
- Overige informatie : Landspecifieke variaties kunnen van toepassing zijn.

15 WETTELIJK VERPLICHTE INFORMATIE

*

VEILIGHEIDSINFORMATIEBLAD

Overeenkomstig Verordening (EG) 1907/2006

- EG Regelgeving : Verordening (EG) nr 1907/2006 (REACH), Verordening (EG) nr 1272/2008 (CLP) en overige regelgeving. Dit product hoeft niet te worden geclassificeerd als "Schadelijk: kan longschade veroorzaken na verslikken" op grond van punt 3.2.3 van Annex VI van de Stoffenrichtlijn 67/548/EEG.
- Aanvullende etikettering
- Aanvullende informatie : EUH066 Herhaalde blootstelling kan een droge of een gebarsten huid veroorzaken.
- Overige informatie : Niet van toepassing.
Indien het mengsel geëtiketteerd wordt overeenkomstig Verordening (EG) nr. 1272/2008, dient de verpakking voorzien te zijn van de tekst: Bevat: Koolwaterstoffen, C9-11, n-alkanen, iso-alkanen, cyclische, < 2% aromaten

16 OVERIGE INFORMATIE

*

De informatie in dit veiligheidsinformatieblad is opgesteld conform Verordening (EG) 1907/2006 gedateerd 18 december 2006 en gebaseerd op de stand van onze kennis en ervaringen op de datum van uitgifte. Het vrijwaart gebruikers niet van de verplichting zelf op de hoogte te zijn van reguleringen die betrekking hebben op het gebruik van het product. Dit veiligheidsinformatieblad is een aanvulling op de technische informatiebladen maar vervangt hen niet en biedt geen garantie voor de producteigenschappen.

Bij toepassing van het product voor doeleinden waarvoor het niet ontwikkeld en bedoeld is, dient de gebruiker zich te vergewissen van de gevaren die dit met zich mee kan brengen.

Gewijzigde of nieuwe informatie ten opzichte van de vorige uitgave is gekenmerkt met een asterisk (*).

Verklaring R-zinnen genoemd in hoofdstuk 3:

- R10 Ontvlambaar.
R34 Veroorzaakt brandwonden.
R50 Zeer giftig voor in het water levende organismen.
R65 Schadelijk: kan longschade veroorzaken na verslikken.
R66 Herhaalde blootstelling kan een droge of een gebarsten huid veroorzaken.
R67 Dampen kunnen slaperigheid en duizeligheid veroorzaken.

Verklaring H-zinnen genoemd in hoofdstuk 3:

- H226 Ontvlambare vloeistof en damp.
H304 Kan dodelijk zijn als de stof bij inslikken in de luchtwegen terechtkomt.
H314 Veroorzaakt ernstige brandwonden en oogletsel.
H336 Kan slaperigheid of duizeligheid veroorzaken.
H400 Zeer giftig voor in het water levende organismen.
EUH066 Herhaalde blootstelling kan een droge of een gebarsten huid veroorzaken.

Historie

- Datum eerste uitgifte : ---
Datum tweede uitgifte : 12-03-2012 Alle voorgaande uitgiftes komen hiermee te vervallen.